

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.**

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюлетень підготували** С. Горова, В. Бондаренко, Т. Гранчак, Ю. Половинчак. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 88
(23 листопада 2010 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	22
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	28
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА.....	38

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Президент В. Янукович узяв участь у чотирнадцятому саміті Україна – ЄС

22 листопада Президент України В. Янукович здійснив робочий візит до Брюсселя (Бельгія) для участі в чотирнадцятому саміті Україна – ЄС.

У своєму вступному слові на пленарному засіданні чотирнадцятого саміту Україна – Європейський Союз Президент підкреслив, що нинішній саміт Україна – ЄС є особливим для його учасників, оскільки визначається для них періодом глибинних реформувань та трансформацій.

«Для України він особливий ще й тому, що відбувається в умовах довгоочікуваної політичної стабілізації, консолідації всіх гілок влади, здійснення нагальних ринкових перетворень та утвердження європейських цінностей», – сказав В. Янукович.

Президент також зазначив, що для ЄС цей період, вочевидь, є особливим з огляду на його внутрішню реформу, визначену Лісабонським договором.

Безперечно, підкреслив В. Янукович, сьогодні не можна говорити, що Україна та ЄС проходять шлях реформування абсолютно безболісно та легко. Адже будь-який прогрес потребує часу, а досягнення позитивних результатів вимагає пошуку компромісів та взаємних поступок. «Саме такі прагматичні підходи утворилися зараз в наших взаєминах, і мені дуже хотілося б, щоб з часом у нас все більше і більше зростала довіра», – сказав Президент України.

За результатами чотирнадцятого саміту Україна – Європейський Союз відбулася церемонія підписання двостороннього документа.

У присутності Президента України В. Януковича, Президента Європейської комісії Ж. М. Баррозу та Президента Європейської ради Г. ван Ромпєя було підписано Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і європейськими співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства.

Документ підписали міністр закордонних справ України К. Грищенко та член Європейської комісії з питань розширення та європейської політики сусідства Ш. Фюле.

Також під час саміту Україна – ЄС було досягнуто домовленості щодо прискорення переговорного процесу стосовно укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Про це під час прес-конференції за результатами саміту заявив Президент В. Янукович. «І сподіваюся, ми цю роботу спільно виконаємо також у 2011 р.», – наголосив глава держави.

Президент високо оцінив плідну розмову в рамках чотирнадцятого саміту

Україна – ЄС, відзначивши «високий рівень взаєморозуміння, зростання довіри».

«Ми підбили підсумки співробітництва в енергетичній сфері. Було позитивно відзначено нещодавнє підписання Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного спітовариства. Ця подія – це наше спільне досягнення», – наголосив В. Янукович.

У цьому контексті глава держави додав, що Україна робить і надалі робитиме все від неї залежне для забезпечення безперебійного постачання енергоносіїв в Європу.

На переконання Президента, не менш важливе значення для наших двосторонніх відносин має підписання під час саміту Протоколу про участь України в програмах ЄС.

«Я б хотів підкреслити: цей документ відкриває нові можливості у контексті підтримки зусиль України в досягненні стандартів Європейського Союзу», – наголосив Президент.

Крім того, В. Янукович зауважив, що під час саміту вчергове підтверджив, що набуття членства в ЄС залишається стратегічною метою України.

Глава держави наголосив, що Україна реальними справами підтверджує незмінність курсу на європейську інтеграцію. Зокрема, Президент відзначив, що сьогодні, завдяки зусиллям уряду, в Україні відновлено економічне зростання. Зокрема, зростання ВВП становило понад 5 %, промислового виробництва – понад 11 %.

«При цьому я хотів би підкреслити, що нашим незмінним пріоритетом залишається утвердження верховенства права, демократичні напрями розвитку українського суспільства», – сказав В. Янукович.

«Сьогоднішній саміт у черговий раз підтверджив: наші спільні дії у подальшому будуть іти на користь демократичному розвитку нашої країни, економічному зростанню держави і, безумовно, наближенню України до європейських стандартів», – констатував Президент.

Зі свого боку, Президент Європейської ради Г. ван Ромпей відзначив високу інтенсивність діалогу між Україною та ЄС у 2010 р., що сприяє розвитку наших взаємин. «Це буде довга книга, але сьогодні ми завершуємо одну з найцікавіших сторінок», – сказав він.

Г. ван Ромпей висловив переконання, що чотирнадцятий саміт Україна – ЄС має усі ознаки успішного заходу. Адже відбулася добра дискусія, і були досягнуті конкретні результати. «Україна є стратегічно важливим партнером Євросоюзу», – наголосив Президент Європейської ради, відзначивши взаємне бажання в подальшому поглиблювати та зміцнювати наші відносини.

За словами Г. ван Ромпея, під час саміту сторони висловили задоволення прогресом у відносинах України з ЄС та в цьому контексті наголосили на важливості завершення переговорів щодо укладення Угоди про асоціацію. Крім того, було підкреслено спільну відданість до встановлення глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

За його словами, сторони чекають якнайшвидшого завершення переговорів щодо укладення «якісної, життєздатної» Угоди про асоціацію.

«Наступний рік буде дуже важливим для відносин України та ЄС», – переконаний Президент Європейської ради.

У свою чергу Президент Європейської комісії Ж. М. Баррозу підкреслив, що Президент В. Янукович є лідером країни-не члена ЄС, з яким вони найчастіше зустрічаються в останні місяці. А це є ознакою доброго розвитку взаємин України з ЄС.

Президент Європейської комісії висловив переконання, що сьогоднішнє укладення Плану дій щодо запровадження безвізового режиму та підписання Протоколу «принесуть реальну користь громадянам України». Він, крім того, наголосив, що обидва ці документи віддзеркалюють спільні праґнення України та ЄС щодо економічної інтеграції та політичної асоціації Української держави у Європейське Співтовариство.

«Ми вважаємо, наступний рік буде дуже важливим для взаємин України та ЄС із цього питання. Ми хотіли б до середини 2011 р. завершити нашу Угоду про асоціацію. Ми хотіли б бачити поступ у порядку денному демократичної реформи в Україні – це важливо для відкритого та демократичного суспільства», – сказав Президент Європейської комісії.

Він назвав нинішній саміт успішним, зважаючи, зокрема, на його конкретні результати.

«Україна не лише близький сусід ЄС, а й хороший його партнер», – зазначив Ж. М. Баррозу. «У нас дуже гарні перспективи», – переконаний він.

Також під час прес-конференції за результатами саміту Президент України В. Янукович висловив переконання, що ключовим результатом чотирнадцятого саміту Україна – ЄС стало представлення Європейським Союзом Плану дій щодо запровадження безвізового режиму. «Вважаю це спільним успіхом України та ЄС. Нарешті, ми вийшли на прямий шлях до зняття візових бар'єрів», – наголосив Президент.

Водночас глава держави підкреслив, що виконання Плану дій, який окреслює ряд внутрішніх реформ, необхідних для запровадження безвізового режиму, є серйозним завданням для української влади.

«Я добре усвідомлюю, що цей шлях не буде легким, але ми його подолаємо у 2011 р.», – сказав В. Янукович.

Відповідаючи на запитання журналістів, Президент підкреслив, що українська сторона повністю усвідомлює свій рівень відповідальності при виконанні завдань, що постали перед нами при отриманні цієї дорожньої карти. Цей документ, зауважив Президент, відображає чіткі умови, при виконанні яких Україна досягне своєї мети щодо безвізового режиму.

«Безумовно, це певні послідовні кроки, які ми повинні зробити ближчим часом, – скоріше за все в першому півріччі 2011 р.», – зауважив глава держави.

«Ми над цими реформами вже працюємо і сподіваємося, ми дане завдання

виконаємо. І тоді м'яч буде на європейській стороні», – додав В. Янукович.

Відповідаючи на запитання під час прес-конференції у Брюсселі, Президент висловив намір відреагувати на протести підприємців, пов'язані з прийняттям Податкового кодексу.

«Я завжди реагував на будь-які питання, із яких до мене зверталася громадськість. І в цьому випадку я також обов'язково відреагую», – наголосив В. Янукович, зауваживши: «Я відреагую тільки після того, як отримаю експертний висновок щодо цього закону».

Глава держави, крім того, повідомив про свій намір зустрітися з представниками громадськості, які нині проводять акції протесту. «Ця конкретна розмова, я думаю, відбудеться на поточному тижні, і на ній ми отримаємо відповідь», – сказав В. Янукович.

Водночас Президент висловив думку, що у вуличних акціях, які нині тривають, присутня велика політична складова, до якої в Україні протягом останніх років вже звикли. «Безумовно, я хотів би, щоб будь-яке питання, яке ми розглядаємо, спочатку проходило широке громадське обговорення – і з його урахуванням приймалися рішення», – додав глава держави.

За словами В. Януковича, дискусія, яка нині триває навколо Податкового кодексу, підтверджує, що потрібно обирати пріоритети, які б об'єднували більшість громадян, а такі пріоритети може визначити лише український народ. «Я дослухаюсь, почую, безумовно, я зустрінуся з представниками тих громадських організацій, які сьогодні організували цей рух», – сказав Президент.

Водночас глава держави відзначив, що добре розуміс вимоги підприємців, однак 100-відсоткового їх задоволення не буде. «Ми від спрощеної системи (оподаткування) будемо поступово відходити, переходити на таку систему оподаткування, яка б мотивувала зростання реальної економіки, яка буде виводити українську економіку з тіні», – наголосив Президент, підкресливши, що обов'язково створюватимуться мотивації для роботи «спрощенців».

Однак вони повинні бути готовими до того, що врешті-решт «прийде час, коли треба буде переходити на реальний облік». «І ми це обов'язково зробимо», – наголосив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2010. – 23.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

В годовщину «Майдана» – снова акции протеста...

В годовщину «Майдана», 22 ноября, на центральной площади Киева снова собрались люди. Это – тысячи предпринимателей со всех регионов Украины, которые протestуют против принятия нового Налогового кодекса. Основными требованиями предпринимателей остаются: снятие дифференцированной ставки единого налога по регионам, отмена сокращения перечня видов предпринимательской деятельности, подлежащих упрощенному налогообложению, введение ограниченного числа рабочих по найму, возвращение существовавшего порога единого налога, а также упразднения нововведений, касающихся пенсионных отчислений.

Предприниматели грозят Президенту В. Януковичу революцией. Об этом заявил один из участников акции в своем выступлении на митинге. «Если власть сегодня не отреагирует на наши призывы, мы объявляем бессрочную акцию протеста на Майдане», – сказал он и добавил, что власть боится революции, и она ее получит, сообщает Украинский бизнес портал (<http://ubr.com.ua>. – 2010. – 22.11). Перед участниками митинга выступили народные депутаты О. Доний, А. Яценюк, Н. Королевская. В частности, как сообщают СМИ, А. Яценюк пообещал со своей стороны оказывать давление на власть, чтобы добиться вето на Налоговый кодекс, и призвал участников акции не сдаваться и не дать власти ни малейшего шанса проигнорировать права предпринимателей.

Как сообщает «Новый канал» (<http://novy.tv>. – 2010. – 22.11), С. Мельниченко, глава правления коалиции участников померанчевой революции, подчеркнул: «Так как Президента нет, я не знаю, чем это закончится. Была в 2004 г. померанчевая революция. Это будет не померанчевая, не синяя, а народная революция».

Предприниматели решают не расходиться до последнего. Говорят – их революция будет лучше предыдущих.

Ю. Борщенко (Одесская областная ассоциация работодателей) говорит: «По сравнению с 2004 г., с Майданом, здесь вышли люди образованные, которые за 20 лет создали бизнес, когда государство развалило все заводы, инженеры, научные работники, профессора вышли с тачкой и начали создавать свой малый бизнес».

По словам В. Полищука, руководителя ЦГЗ МВД в Киевской обл., «те автобусы, которые прибывают через Киевскую область, они сопровождаются нарядами ГАИ, их расставляют в тех местах, где есть возможность расставить большое количество автобусов».

Прямо на свежем воздухе предприниматели формируют обновленный список требований к власти: полная отмена НДС, поправки к Конституции. Раде – роспуск, Кабмину – отставку, Президенту – импичмент.

Как сообщает «ForUm» (<http://for-ua.com>. – 2010. – 22.11), экс-министр внутренних дел Ю. Луценко призвал правоохранителей не трогать участников акции протеста. «Ребята, я никогда как министр внутренних дел не бросал вас на людей. Следуйте этому и следуйте законам», – сказал он.

В то же время, обращаясь к участникам акции, он призывал их прийти на Майдан не только в понедельник, но и во вторник, среду и в течение других дней, пока не будет достигнута окончательная цель.

«Вы все сами пришли сегодня и должны прийти и завтра – все, кому не безразлична судьба государства – от учителя, предпринимателя к военнослужащему. Чем больше вас будет на Майдане, чем больше вы будете показывать, кто в доме хозяин, тем быстрее мы победим уже в этом году», – отметил Ю. Луценко, сообщает «ТСН».

Он подчеркнул, что все надежды на Президента В. Януковича и его команду напрасны. «У них енакиевомыслие ... В. Янукович – председатель партии богатейших людей Украины, которые не платят налоги, поскольку деньги выведены в оффшорные зоны», – сказал Ю. Луценко.

В то же время Окружной административный суд Киева своим постановлением от 22 ноября ограничил проведение акций предпринимателей с 22 по 26 ноября в центральной части столицы. Об этом говорится в распространенном сообщении Киевской горгосадминистрации, информирует МинПром (<http://minprom.ua>. – 2010. – 22.11). В нем отмечается, что в КГГА поступил ряд заявок от различных организаций по проведению с 22 ноября 2010 г. массовых акций в центре столицы. В связи с этим городские власти обратились в Окружной административный суд Киева с иском об ограничении массовых акций в этот период.

В иске отмечается, что с 21 по 24 ноября запланированы визиты иностранных делегаций в Киев. При этом в КГГА поступило соответствующее обращение из столичного главка МВД, а также Управления государственной охраны.

Как подчеркивается в сообщении, несмотря на решение суда, 22 ноября в 8:00 на майдане Незалежности началась акция-протест против принятия нового Налогового кодекса Украины, в которой приняли участие около 5 тыс. человек. В ходе акции ее участники самовольно вышли на проезжую часть улиц Институтская и Крещатик, что повлекло осложнения, а местами и полное перекрытие движения транспорта.

«Это создало неудобства для киевлян и гостей Киева, учитывая то, что акция проходила в рабочий день. Уважая права организаторов и участников массовых акций, КГГА призывает их неуклонно придерживаться действующего законодательства Украины во время проведения мирных собраний, не создавать ситуаций, которые могли бы спровоцировать нарушения прав и свобод других граждан, а также общественного порядка в центре столицы Украины», – подчеркивается в обращении КГГА.

«Украинская правда» (www.pravda.com.ua. – 2010. – 22.11) сообщила, что в

пресс-службе Министерства внутренних дел заявили: реализуя свои права на мирные собрания, одни граждане нарушили права других.

В милиции отмечают, что согласно заявкам, поданным организаторами акции, этот митинг против принятия Налогового кодекса должен был происходить на майдане Незалежности. «Однако участники акции, реализуя свои права на мирное собрание, не учли интересы других людей», – отмечается в сообщении. «Более того, были нарушены права жителей и гостей столицы на свободное передвижение, ведь без предупреждения и соответствующего на то согласования в установленном порядке митингующими было перекрыто движение по улице Крещатик», – заявили в милиции.

В МВД заявляют, что по данным камер видеонаблюдения, которые размещены в центральной части города, «никаких оснований для того, чтобы выходить на проезжую часть, у участников акций не было».

«Мониторы четко зафиксировали – места на майдане Независимости было достаточно, чтобы там смогли разместиться все участники и свободно выражать свой протест, как и было предусмотрено согласно ранее поданным заявкам на его проведение», – говорится в сообщении.

«Более того – значительная часть главной площади столицы оставалась свободной, или же митингующие находились на значительном расстоянии друг от друга», – добавили в пресс-службе.

В МВД отмечают, что на Майдане 22 ноября 2010 г. выражали свой протест не более 5 тыс. человек.

«Организаторы акции, которые ответственны за ее проведение, не обеспечили проведение мероприятия в правовом поле, мирно, не нарушая права других людей», – заявили в ведомстве.

Депутат от «Народной самообороны» Ю. Гrimчак в свою очередь заявил о том, что милиция не имеет права разгонять предпринимателей, которые протestуют на майдане Незалежности против принятия нового Налогового кодекса (<http://www.nso.org.ua>. – 2010. – 22.11). «Утром я подал заявку о проведении встречи с избирателями здесь сегодня. Поэтому здесь, невзирая на решение суда, официальная встреча со мной», – заявил он со сцены и отметил: «Вы находитесь здесь абсолютно законно, и никто не имеет права вас отсюда выгнать».

Как сообщают СМИ, Президент В. Янукович обещает встретиться с инициаторами движения против Налогового кодекса на этой неделе. Об этом он сказал на совместной с представителями Европейского совета и Европейской комиссии пресс-конференции в Брюсселе.

«Я прислушаюсь, услышу. Безусловно, я встречусь с представителями этих общественных организаций, которые сегодня организовали этот процесс, движение... Я думаю, этот конкретный разговор состоится на этой неделе», – сказал В. Янукович, сообщает «Новости.dn.ua» (<http://novosti.dn.ua>. – 2010. – 22.11). Вместе с тем он считает, что в акциях протesta есть политическая

составляющая. «В этом процессе, который сейчас происходит, есть большая политическая составляющая, к которой мы в последние годы уже привыкли. И когда говорят, что в Украине есть ущемления демократии – надо приехать в Киев, посмотреть телевизор, почитать газеты, посмотреть что происходит на улице, где постоянно идут демократические процессы», – сказал он.

Президент в очередной раз заверил, что будет принимать решение по Налоговому кодексу после получения экспертных выводов.

В то же время В. Янукович жестко заявил о том, что требования протестующих «на сто процентов» не могут быть выполнены, поскольку страна будет уходить от упрощенной системы налогообложения. «Я хорошо понимаю их требования, и так, как они хотят – на сто процентов такого не будет. Мы от упрощенной системы будем постепенно уходить – переходить на такую систему налогообложения, которая будет мотивировать рост реальной экономики и выводить украинскую экономику из «тени», – подчеркнул он. По словам Президента, для «упрощенцев» будут созданы мотивации.

Председатель Государственного комитета по вопросам регуляторной политики и предпринимательства М. Бродский уверен, что Президент Украины В. Янукович подпишет Налоговый кодекс, возможно, добавив в документ незначительные изменения, сообщил он на брифинге в понедельник, 22 ноября, в Киеве (<http://vecherniy.kharkov.ua. - 2010. - 22.11>). «Но кодекс, я почти уверен, Президент подпишет», – сказал он, добавив, что В. Янукович может внести изменения в несколько статей.

По словам М. Бродского, реформа в Украине – это не только Налоговый кодекс, это и дерегуляция. «И Президент это подчеркнул. Нужно уменьшить или отменить все коррупционные действия чиновников, создать “единые окна”, снять все поборы, проанализировать деятельность всех тех 11 тыс. предприятий, которые существуют и предоставляют административные услуги», – сказал он. М. Бродский убежден, что это позволило бы предпринимателям спокойно платить налоги.

Акция же протesta на майдане Незалежности объявлена бессрочной. Об этом заявил один из организаторов акции В. Дорош, сообщает «Сегодня» (<http://www.segodnya.ua. - 2010. - 22.11>). По его словам, акция протеста будет проходить до тех пор, пока Налоговый кодекс не будет ветирован Президентом Украины. «На четверг планируются мощные мероприятия в Киеве и регионах», – отметил он, добавив, что предприниматели будут призывать местные советы принимать обращения относительно ветирования Налогового кодекса.

Таким образом, очередная годовщина Майдана вновь ознаменована протестными акциями, внесшими определенное оживление в деятельность оппозиции и, соответственно, элементы нестабильности в общественную жизнь.

Коли вилікують охорону здоров'я України?

Незважаючи на проголошенні Конституцією України принципи безкоштовності та рівного доступу громадян до якісного медичного обслуговування, система охорони здоров'я Української держави наразі не забезпечує населення гарантованими Основним Законом медичними послугами.

За результатами всеукраїнського дослідження, проведеного Інститутом Горшеніна, більшість українців (72,0 %) незадоволені якістю медичного обслуговування. Більшість громадян України (92,3 %) вважають, що країні потрібна реформа системи охорони здоров'я. Протилежну думку мають тільки 3,1 % опитаних.

Майже кожен другий українець (41,4 %) вважає, що медицина в Україні повинна бути страховою. Більше четверті громадян (28,7 %) висловили думку, що медицина в нашій країні має бути безкоштовною державною, а 22,6 % виступають за те, щоб була і державна безкоштовна медицина, і приватна платна.

Комплексне реформування сфери охорони здоров'я є вкрай актуальним і необхідним, оскільки, за даними Міністерства охорони здоров'я, середня тривалість життя українців становить 68,1 років (нижче тільки в Росії, Казахстані, Туркменістані, різниця з показниками країн ЄС – понад 10 років), тривалість життя без інвалідності – 59,2 роки.

Неухильно збільшуються показники загальної смертності населення (16,3 на 1 тис. населення); показники смертності українського населення в працездатному віці перевищують у 2–4 рази показники країн ЄС. Щорічно Україна серед 130 країн посідає 88–89-те місце за захворюваністю на туберкульоз і СНІД. Значно погіршилися показники дитячої смертності.

В Україні один з найвищих в європейському регіоні рівень природного зменшення населення (-4,2 на 1 тис. населення), що призводить до стрімкого старіння; відтворювання населення має регресивний характер – частка населення старших вікових груп значно перевищує частку населення у віці 0–15 років; високий рівень загальної захворюваності.

При цьому на сьогодні в системі охорони здоров'я залишаються диспропорції в доступі до медичних послуг на рівні міських і сільських територій. Високими є особисті витрати громадян на медичні послуги і, водночас, низьким рівнем профілактики й частки первинної медико-санітарної допомоги.

Водночас експерти вказують на існування надмірних потужностей у секторі охорони здоров'я: кількість лікарень в Україні на 100 тис. населення – 5,6, тоді як в ЄС-10 – 2,6; кількість койко-місць в Україні – 868 на 100 тис. населення, а в ЄС-10 – 644; кількість лікарів на 100 тис. населення в Україні – 302, в ЄС-10 – 261.

За даними Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, частка витрат на медицину стосовно ВВП у 2007 р. становила 3,4 %, у 2008 – 3,3 %, в 2009-му – 2,9 %, у 2010 (проект) – 3,2 %. У часи СРСР цей показник становив 6–6,5 % від

ВВП, у США – від 11 до 14 %, у Німеччині – 10–11 %.

У витрачанні бюджетних коштів, що виділяються на охорону здоров'я, левова частка йде на утримання медичних установ і оплату праці лікарів (86 % сукупних витрат бюджету охорони здоров'я у 2009 р.).

Неефективність та нерациональність використання бюджетних коштів підтверджив 13 січня 2010 р. на Національній раді при Президентові України у своїй доповіді тодішній міністр охорони здоров'я В. Князевич. Він зазначив, що за ініціативою Міністерства охорони здоров'я уряд ухвалив рішення щодо проведення інвентаризації всіх закладів охорони здоров'я, незалежно від їх відомчого підпорядкування. Він констатував існування паралельних відомчих систем охорони здоров'я, надмірну централізацію фінансування медичних закладів, відсутність їх автономності, деформованість принципу фінансування первинної, вторинної і третинної медико-санітарної допомоги. Це призводить до того, що при населенні в 46 млн державні кошти виділяються на 52 млн громадян, при цьому – українським нерівномірно, що створює нерівність і в медичному обслуговуванні населення. За розрахунками експертів, 80 % медичних послуг в Україні споживає 20 % найзабезпеченніших громадян, а на 80 % «бідних і хворих» залишається всього 20 % медичного обслуговування, 18,5 % українців взагалі не можуть отримати необхідну медичну допомогу.

На переконання фахівців, для того щоб система надання медичної допомоги стала близькою до пацієнта, необхідно прийняти закон про соціальне медичне страхування. Але перед запровадженням державного страхування необхідно провести ряд структурних реформ у діючій системі охорони здоров'я.

Ідучи до влади, діючий Президент В. Янукович у своїй передвиборній програмі наголошував на важливості надання особливої уваги «здоров'ю нації» та обіцяв збільшити фінансування сфери охорони здоров'я до 10 % ВВП, гарантувати якість безкоштовної екстреної допомоги, контролювати ціни на ліки, забезпечити розвиток сімейної медицини, позбутися «ганебної практики поборів із хворих».

22 жовтня в Кіровограді під час розширеної наради Робочої групи Комітету з економічних реформ з питань охорони здоров'я Президент України В. Янукович підкреслив, що реформа сфери охорони здоров'я залишатиметься в центрі уваги влади.

Глава держави назвав три ключових завдання реформування:

- по-перше, доступні медичні послуги, тобто наближення бюджетного фінансування до хворого, орієнтація на пацієнта всієї мережі установ;
- по-друге, якісні медичні послуги, тобто кваліфікований лікар, сучасне устаткування, гарантія якості обслуговування й захист прав пацієнтів;
- по-третє, профілактика і стимули здорового способу життя, здорових умов навчання і роботи.

Президент відзначив, що найближчим часом він внесе на розгляд парламенту як першочерговий проект закону України «Про Основи законодавства України про охорону здоров'я». Цей законопроект, за словами В. Януковича, стане

базовим для впровадження реформи.

Глава держави, крім того, підкреслив важливість завершення підготовки законопроекту «Про особливості діяльності установ охорони здоров'я і закупівлю медичних послуг».

Водночас В. Янукович вважає, що потрібно починати роботу, не чекаючи ухвалення законів. «Міністерство охорони здоров'я має невідкладно завершити розробку всієї методично-організаційної і нормативної бази для реформи», – підкреслив Президент. Глава держави переконаний, що відповідні методики й інструкції повинні бути розроблені якнайшвидше і бути якісними і зрозумілими. «Потрібно невідкладно братися за проектування мережі госпітальних округів», – також сказав В. Янукович, відзначивши, що для цього обласні державні адміністрації повинні в стислі терміни провести інвентаризацію своїх мереж медичних установ.

Президент також відзначив актуальність розробки Концепції реформування служби «швидкої медичної допомоги» і акцентував увагу на важливості рішення питань соціального забезпечення медиків. Зокрема, мається на увазі гідна зарплата, наявність житла, нормальні умови роботи для сільських медичних працівників.

Окремий блок доручень Президента стосувався Національного проекту розвитку перинатальних центрів «Нове життя». Глава держави підкреслив, що в регіонах центри повинні бути відкриті протягом 2011–2013 рр., а Кабмін повинен передбачити відповідне фінансування через Державну програму «Репродуктивне здоров'я нації».

Президент також відзначив, що реалізація реформи вимагає координації різних відомств і налагодження міжрегіональної співпраці. На його думку, реформа охорони здоров'я, це, безумовно, дуже масштабна робота, яка забере не один рік. Глава держави сказав, що центром координації цієї роботи має стати Міністерство охорони здоров'я України, Комітет з економічних реформ і парламентський Комітет з питань охорони здоров'я.

Як повідомила на брифінгу перший заступник глави Адміністрації Президента України – Представник Президента України в Кабінеті Міністрів І. Акімова, 19 листопада глава держави підписав доручення щодо реформування системи охорони здоров'я, спрямованої на підвищення якості і доступності медичної допомоги для громадян України.

За її словами, у дорученні стоять конкретні завдання, які треба вирішувати для того, щоб реформа системи охорони здоров'я, що вже фактично розпочалася, набуvalа практичні, цілком конкретні рамки і чіткі терміни виконання цих відповідальних завдань.

Глава держави доручив до 10 грудня 2010 р. доопрацювати та подати Президентові України законопроект «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я».

«Цей законопроект має закладати основи необхідності розділення всіх

медичних послуг і медичних закладів на три рівні, нові принципи організації медичної допомоги по госпітальних округах, закладати нові принципи фінансування закладів медичного характеру, які підвищать зацікавленість лікарів надавати хорошу послугу, підвищать доступність медичної послуги і закладуть основи того, як перевіряти якість цієї послуги», – зазначила І. Акімова.

Перший заступник глави Адміністрації Президента України наголосила, що доручення встановлює конкретні терміни щодо проведення інвентаризації стану медичних закладів. Окремим пунктом доручення є підготовка планів зі створення госпітальних округів.

І. Акімова також звернула увагу, що тема фінансування медицини вже закладена в новому Бюджетному кодексі України – змінюються принципи фінансування. «Реформа системи охорони здоров'я означає, що медичний заклад стане більш самостійною організацією», – наголосила вона.

Ще одним пунктом у дорученні глави держави є зміни у системі медичної освіти, тобто до програм медичних вузів будуть внесені зміни. За словами першого заступника глави Адміністрації Президента, пропозиції стосовно цих змін мають бути внесені до кінця року.

Крім того, необхідно врахувати в освітніх програмах підготовку фахівців із керування сферою медицини.

«Ще один акцент у дорученні, який робиться в реформі медичної освіти, – врахування міжнародного досвіду... Ми повинні запроваджувати в систему наших освітніх програм міжнародні медичні стандарти», – підкреслила І. Акімова.

Друга частина президентського доручення стосується Національного проекту щодо перинатальної медицини. Так, В. Янукович доручив до кінця поточного року повністю провести інвентаризацію матеріально-технічного забезпечення перинатальних центрів по всій території України; забезпечити внесення змін до державної програми «Репродуктивне здоров'я нації».

І. Акімова підкреслила, що реформа сфери охорони здоров'я проводитиметься поетапно. У ній конкретно прописані всі строки і дати, коли потрібно завершити заплановані раніше роботи із облаштування, ремонту тих чи інших медичних приміщень.

Президент також доручив у рамках Комітету з економічних реформ вести постійний моніторинг процесу впровадження реформи охорони здоров'я та Національного проекту «Нове життя – нова якість охорони материнства і дитинства», повідомила перший заступник глави Адміністрації Президента.

«Це означає, що реформа сфери охорони здоров'я та реалізація цього національного проекту перебуває щоденно, щотижнево і щомісяця на особистому контролі глави держави», – підкреслила І. Акімова.

У Міністерстві охорони здоров'я України першочерговим завданням реформування галузі вважають поліпшення роботи первинної медико-санітарної допомоги і екстреної медичної допомоги. Як повідомила прес-служба відомства, нещодавно був представлений проект закону України «Про загальнодержавну

систему надання екстреної медичної допомоги».

Основним проблемним питанням первинного рівня надання медичної допомоги залишається кадрове забезпечення, яке з кожним роком погіршується, переконані в міністерстві. Тому на першому етапі необхідно здійснити формування штатів і організаційно-функціональної структури установи: формування центрів первинної медико-санітарної допомоги в поліклінічних відділеннях ЦРЛ і міських поліклініках; Об'єднання на рівні районного бюджету в один фінансовий пул коштів територіальних громад району; Визначення ФАП структурними підрозділами сільських лікувальних амбулаторій.

На другому етапі планується створити органи управління охороною здоров'я – відділи охорони здоров'я районних держадміністрацій як замовники медичних послуг і розпорядники бюджетних коштів на відповідній території і юридично самостійні центри первинної медико-санітарної допомоги.

На третьому, завершальному етапі, необхідно передбачити автономізацію установ первинного рівня, надання їм статусу комунальних некомерційних неприбуткових підприємств, упровадження державних закупівель послуг первинної медико-санітарної допомоги і фінансування суб'єктів первинного рівня за подушним принципом і упровадження стимулюючих виплат за якість і об'єми роботи; упровадження механізму реалізації права пацієнтів вибирати лікаря первинного рівня або в певному порядку його змінювати; упровадження механізмів забезпечення організації доступу пацієнтів до спеціалізованої допомоги.

Загалом влада взяла офіційний курс на впровадження страхової медицини та першочерговість профілактики. Так, міністр охорони здоров'я України З. Митник упевнений, що необхідно вивести з тіні факт оплати медичних послуг. Він повідомив, що Міністерство охорони здоров'я України готує ряд законопроектів, які дадуть змогу впритул підійти до ухвалення Закону «Про обов'язкове загальнодержавне медичне страхування». «Повинно принципово змінитися фінансування медицини – не за залишковим бюджетним принципом. Фінансування йтиме на жителя, на пацієнта, а не на койко-місце в лікарні. Це дасть можливість заробити ті фінанси, які можна буде використовувати для підвищення заробітної плати медичних працівників», – наголосив З. Митник.

За його словами, очікуються реформи відносно послуг державної швидкої допомоги. Він пояснив, що в даний час на доробці в Міністерстві юстиції перебуває законопроект «Про екстрену медичну допомогу». У ньому чітко розписаний регламент роботи «швидкої», час, за який «карета» повинна доїхати в будь-який населений пункт України, щоб своєчасно надати пацієнту медичну допомогу.

«Ми йдемо навіть на те, щоб на базі сільських амбулаторій організовувати пункти “швидкої допомоги”, де немає постійного чергування лікарів, але буде чергування “швидкої”. Залишається невирішеним питання забезпечення служби автотранспортом, але на рівні Кабінету Міністрів є розуміння важливості цього

моменту, без перебільшення – життєвої», – відзначив міністр.

Чиновники переконані в ефективності запропонованих кроків реформування системи охорони здоров'я. Прем'єр-міністр України М. Азаров наголошує, що вони передбачають і модернізацію державної безкоштовної медицини, і сприяння швидкому росту приватної медицини, і покриття витрат громадян на медичне обслуговування за рахунок медичного страхування.

При цьому, як зазначила глава підкомітету з питань медичного страхування і контролю реалізації державних програм у сфері охорони здоров'я Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я Р. Сорочинська-Кириленко, Закон «Про обов'язкове державне медичне страхування» виключає те, що медицина в Україні стане платною. «Вона буде платною, але не для пацієнта, тому що за державні гроші будуть застраховані всі пенсіонери, а це 13 млн – 33 % населення України; будуть застраховані діти до 21 року, поки не отримають вищу освіту; і будуть застраховані інваліди дитинства. Тобто, 51 % людей України одержать страхові поліси за рахунок державних коштів. Ті люди, які працюють, відраховуватимуть на медичну страховку до загального фонду медицини від 1,5 %, 2 %, 1 % і 0,5 % із заробітної платні», – сказала народний депутат.

Водночас експерти застерігають: запровадження обов'язкового медичного страхування населення не варто вважати панацеєю від усіх «хвороб» вітчизняної медицини. Цей механізм, як демонструє досвід переважної більшості країн регіону Центральної, Східної Європи та Центральної Азії, що пішли шляхом його запровадження, має не лише переваги, але й недоліки. На думку фахівців, запровадження обов'язкового медичного страхування без створення відповідних економічних та політичних передумов у суспільстві може породити немало проблем. Якщо не буде проведена реструктуризація системи медичної допомоги, не будуть реалізовані відповідні стратегії підвищення ефективності витрат, раціоналізації використання наявних у галузі фінансових, матеріально-технічних та кадрових ресурсів, запровадження обов'язкового медичного страхування замість очікуваного позитивного ефекту може привести до небажаних наслідків, зокрема, до підвищення вартості медичних послуг, додаткового податкового тиску на працюючих та роботодавців, ухилення від сплати податків, високі витрати на утримання персоналу ще одного фонду соціального страхування тощо. Все це, зрештою, може лише дискредитувати гарну і благородну ідею.

За висновками фахівців, підвищенню ефективності системи охорони здоров'я сприятиме перенесення акценту на його первинну ланку, формування потужної бази профілактики захворювань, розвинутий інститут сімейних лікарів. Саме такий ідеологічний підхід до реформування системи охорони здоров'я міг би бути корисним для України.

«У Канаді охорона здоров'я базується на кардинально відмінній філософії – важлива не лише якісна медична допомога, але й формування в населення свідомого ставлення до здоров'я, бажання бути здоровим. Крім того, 53 % всього обсягу медичної допомоги надають сімейні лікарі, які ведуть пацієнтів протягом

усього життя, звертаючи увагу не лише на лікування, але й на профілактику. Розвинута практика сімейних лікарів суттєво знижує кількість звернень до вузьких спеціалістів, госпіталізацій, а це, відповідно, знижує витрати на оплату медичних послуг. Канадці також докладають зусиль задля налагодження якнайефективнішої діагностики захворювань, наприклад онкологічних, ретельно стежать за групами ризику тощо», – відзначає директор лабораторії Центру діагностичної медицини «Євролаб» М. Азарська. Важливий момент забезпечення ефективності цієї системи – впровадження єдиної бази даних щодо всіх пацієнтів, над яким на сьогодні посилено працюють найрізноманітніші установи, пов’язані з керуванням охороною здоров’я в Канаді.

Міністр охорони здоров’я України З. Митник також висловив переконання, що головною проблемою медичної сфери є неправильний перерозподіл ресурсів на користь лікування, а не профілактики. Тому щодо профілактичної складової реформи охорони здоров’я влада готується до серйозних звершень, в основі яких лежить увага до вакцинації та впровадження загальних медоглядів. Так, у вересні Міністерство охорони здоров’я заявило про намір з 2011 р. провести медичний огляд усіх українців. Обов’язкова щорічна диспансеризація запроваджується в рамках Державної програми розвитку первинної медико-санітарної допомоги на основі сімейної медицини до 2011 р. (відповідну державну програму на 2010–2011 рр. Верховна Рада затвердила ще в січні 2010 р.) До несподіваної ініціативи Мінохоронздрава в експертів одразу ж виникла маса запитань, що стосуються фінансування, «пропускної спроможності» українських лікарень, організаційних моментів, не говорячи вже про те, чи не перетвориться загальнообов’язковий медичний огляд, ігнорування якого має спричинити ті або інші дисциплінарні заходи, на ще один загальнообов’язковий хабар.

Зокрема, голова Національної ради з питань охорони здоров’я населення України, член-кореспондент АМН України, професор, екс-міністр охорони здоров’я М. Поліщук зазначив: «Ми будуємо американську систему надання медичних послуг, а вона така: – чим більше лікарів, тим більше хворих, високі технології зробили її надто дорогою, не доступною для понад 40 млн громадян – там страхова медицина».

Експерт наголошує, що в країнах, де медицина не комерціалізована і доступна кожному – Англії, Канаді, Скандинавських країнах, частині країн ЄС, – держава контролює не тільки кількість необхідних лікарень, аптек, але й кількість лікарів того чи іншого фаху. Контроль за цим проводиться і через лікарське самоврядування. Адже надмірна кількість медичних закладів – лабораторій, діагностичних та лікувальних центрів – це, на його думку, пастка для людей.

М. Поліщук переконаний, що агресивна реклама ліків, безконтрольний їх продаж, невизначеність МОЗ у необхідних для здоров’я медикаментах, безконтрольний прийом їх громадянами у результаті призводять до того, що із 16 млрд грн люди щонайменше 6–7 млрд витрачають на ліки, які їм не допомагають, а деколи і шкодять.

До того ж він погодився з думкою про те, що в країнах зі слабкою економікою слід розвивати первинну медичну допомогу, на яку не потрібно витрачати колосальні кошти – ні на будівництво, ні на оснащення. За умови мінімального оснащення та наявності необхідних медикаментів медична допомога може бути надана в обсягах 80–90 % звернень.

За словами М. Поліщука, спеціалізованій допомоги потребують усього 8–12 % людей. Держава повинна оцінювати постійний спад не тільки економіки, а й захворюваності та смертності щомісяця, і реагувати, особливо якщо це не природна смертність (94 % в структурі смертності в Україні, згідно з даними Світового банку, становлять неінфекційні захворювання і травматизм, яким можна запобігти і скоротити як мінімум удвічі).

Наприкінці зауважимо, що кожна країна модернізує систему охорони здоров'я та систему фінансування в залежності від ряду вихідних параметрів: розміру бюджету країни, можливих видатків на охорону здоров'я, наявності інфраструктури (медичні заклади та їх технічне забезпечення, кваліфіковані кадри, технології), стану захворюваності населення, загальної системи соціального захисту населення, історичних передумов.

Успіх реформування охорони здоров'я, досягнення прийнятного рівня медичної допомоги і показників здоров'я населення багато в чому визначаються правильністю вибраної моделі фінансування, адекватними соціально-економічними й політичними умовами.

Фінансове забезпечення охорони здоров'я в розвинутих країнах здійснюється з різних джерел: державного бюджету, коштами підприємств і внесками приватних осіб. Грунтуючись на цьому, фахівці виділяють такі базові моделі фінансування охорони здоров'я:

– державна, що фінансиється переважно (до 90 %) з бюджетних джерел (системи, що фінансиються за рахунок оподаткування). Оплату медичних послуг проводять з основних доходів держави. Виділення фінансування на всі здійснювані послуги розглядається як частина процесу планування загальних урядових витрат. Прикладом реалізації подібної моделі є Великобританія;

– бюджетно-страхова, фінансиється за рахунок цільових внесків підприємців, працюючих громадян і субсидій держави (системи соціального страхування). Медичні послуги оплачуються за рахунок внесків до фонду охорони здоров'я. Найпростішим видом внеску є внесок, що вноситься як наймачем, так і працівником. Внески ґрунтуються на платоспроможності, а доступ до послуг залежить від потреби. За умови соціального страхування гарантується право на чітко визначені види послуг та встановлюються такі частки внесків і на такому рівні, що дають гарантію використання такого права. Фінансування з позабюджетних фондів медичного страхування переважає в Німеччині (78 %), Італії (87 %), Франції (71 %), Швеції (91 %), Японії (73 %);

– приватнопідприємницька, фінансиється за рахунок реалізації платних медичних послуг, а також за рахунок засобів добровільного медичного

страхування. Застраховане населення виплачує премію страхувальнику, сума якої визначається очікуваною середньою вартістю послуг, що надаються їм (причому схильні до більшого ризику платять більше). Така система діє в США, Ізраїлі, Південній Кореї, Нідерландах.

Рівень витрат на охорону здоров'я істотно залежить від можливостей країни, і частка фінансування охорони здоров'я варіє від 5,3 % валового національного продукту в Греції до 8 % і більше в Німеччині, Франції, Швеції та Нідерландах.

У тому, що галузь охорони здоров'я України потребує глобального реформування, наразі не сумнівається ніхто. Виражений дефіцит фінансування, неефективний розподіл ресурсів, відсутність механізмів відшкодування вартості призвели до значного зниження доступності медичної допомоги для населення. Як відомо, краще вчитися на чужих помилках. Беручи потрібні уроки з досвіду реформування сектору охорони здоров'я європейських країн, Україна може побудувати власну ефективну модель, яка забезпечить справедливість і рівність щодо доступності якісної медичної допомоги для всіх верств населення (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2010. – 22.10, 19.11; *Подробности (podrobnosti.ua)*. – 2010. – 8.10; *Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 6.01; *lb.ua*. – 2010. – 6.09; *Новости медицины и фармации (novosti.mif-ua.com)*. – 2010. – № 9 (325); *For-Um (ua.for-ua.com)*. – 2010. – 22.10; *Likar.Info (www.likar.info)*. – 2010. – 31.10).

**Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.**

США: республіканський поворот

На початку листопада в США відбулися вибори до Конгресу. Як і очікувалося, на хвилі незадоволення американців політикою нинішньої адміністрації Б. Обами перемогли опозиційні до цього часу республіканці. У верхній палаті Конгресу – сенаті, щоправда, демократи зберегли більшість, хоч у новому складі вона буде менш переконливою, а от у палаті представників переважатимуть республіканці.

Зниження популярності демократів політологи пов'язують частково з завищеними очікуваннями швидкого виходу з кризи й вирішення соціальних проблем, а також із тим, що Б. Обама не зумів повною мірою реалізувати свою передвиборну програму. «Сталося те, чого всі очікували вже півроку. Виборці показали, що політика Білого дому не подобається їм, і вибрали нас», – заявив лідер республіканської партії М. Стіл.

Водночас політологи наголошують на тому, що цього року в боротьбу за голоси виборців вступила нова політична сила – рух «Чаювання», що виступає з консервативних позицій. Найближчі тижні дадуть відповідь на питання, чи буде

створена в Конгресі «чайна» фракція і чи зможе рух серйозно вплинути на політику, що традиційно проводиться республіканцями, вважає Д. Сандерс, політолог Fordham University.

Від цього залежить і політичне майбутнє екс-кандидата у віце-президенти С. Пейлін: екс-губернатора Аляски називають «хрещеною матір'ю» «Чаювання». «Пейлін не приховує, що має намір балотуватися на пост президента у 2012 р. Від того, чи зможуть депутати “Чаювання” в Конгресі налагодити стосунки з представниками традиційного республіканського істеблішменту, багато в чому залежить, чи зможе вона розраховувати на підтримку всієї партії в боротьбі за Білий дім», – зазначає професор Гарвардського університету М. Калб.

Під час передвиборної кампанії республіканці зосередили свою увагу на економічних прорахунках нинішньої адміністрації, звинувативши партію Б. Обами в «розбазарюванні бюджету». Іншим напрямом критики стала незавершена війна в Іраку та м'яка позиція в переговорах з Москвою. Якщо на початку президентства миролюбна політика Б. Обами розглядалася більшістю американців як досягнення, особливо після напруженого правління Дж. Буша, то нині опоненти вказують на неї як на неспроможність захистити національні інтереси.

Багато політологів одностайні в тому, що незначна перевага демократів у сенаті залишить Б. Обамі простір для маневру, проте змусить його більше часу й сил присвячувати діалогу з опозицією. Підсумки голосування означають, що президент США Б. Обама більше не зможе проводити масштабні реформи, спираючись тільки на підтримку демократичних прихильників. Білому дому доведеться йти на компроміси або загрузнути у важкій і безрезультатній боротьбі за просування своїх законодавчих ініціатив.

Хоч республіканці й не змогли вибороти більшість у сенаті, глава держави добре усвідомлює, що просувати законодавчі ініціативи діючої адміністрації буде нелегко. Саме тому він уже сьогодні закликає Конгрес у новому складі до злагодженої й оперативної роботи. «Ми не можемо дозволити собі витратити наступні два роки лише на сварки. Нам потрібно, щоб усі діяли разом – демократи й республіканці, незалежні конгресмени, керівники на федеральному та місцевому рівнях, державний та приватний сектор економіки, аби переконатися, що США утримують конкурентоспроможність і лідерство у світі», – підсумував Б. Обама.

Перемога Республіканської партії на проміжних виборах до Конгресу США демонструє не лише втому виборців від обіцянок Б. Обами, важливо, що вона може привести до певних змін у міжнародному курсі Америки. Президент втратив більшість у палаті представників, яка має великий вплив на зовнішню політику Штатів: підтримує або відхиляє проекти фінансування військових кампаній, розподіляє кошти на дипломатичні зусилля США у світі. Отже, вплив підсумків проміжних виборів може вийти далеко за межі Американського континенту. Зокрема, як вважають експерти, можуть ускладнитися взаємини з Росією, жорсткішим буде ставлення до Ірану з його ядерною програмою, буде відкладено термін виведення військ з Афганістану.

Раніше президент США Б. Обама оголосив про початок у 2011 р. виведення американського контингенту з Афганістану. Проте політологи переконані, що республіканці виступатимуть за продовження присутності США. Цей прогноз підтверджується заявою республіканця Д. Маккейна, члена одного з ключових комітетів нижньої палати – у справах збройних сил. За словами Дж. Маккейна, його однопартійці постараються добитися, щоб у військових «було стільки часу для досягнення перемоги в Афганістані, скільки потрібно».

Може зазнати змін і позиція США на Близькому Сході: республіканці давно заявляли, що Ізраїль слід підтримувати більш послідовно, та вказували, що арабським країнам останнім часом приділяють занадто багато уваги. Американський експерт Е. Ейбрамс, колишній дипломат і заступник державного секретаря, відзначаючи ослаблення позицій Б. Обами як президента, припускає, що «назагал усі ті, хто намагається протистояти йому, напевно, відчують, що опиратися стало трохи легше». «Ідеться, – зауважує він, – про ізраїльтян та палестинців, які, як виглядає, значно менше бажають мирних переговорів, ніж ми тут у Сполучених Штатах».

Іншою сферою, де існує висока ймовірність змін, є відносини з Москвою. Політологи з табору республіканців упевнені – «перезавантаження» відносин з Росією, що стало пріоритетом для Б. Обами, може відійти на другий план. Представник нижньої палати Конгресу США від республіканців І. Рос-Лехтінен, яка в січні 2011 р., за прогнозами, може очолити комітет із закордонних справ палати представників, уже заявила, що американському президенту Б. Обамі настав час переглянути відносини з Росією. «Настав час, коли президенту Обамі варто прокинутися й усвідомити безжалісну природу режиму, з яким він має справу в Москві, і переглянути його політику “перезавантаження” з Росією», – зазначається в заявлі І. Рос-Лехтінен.

Впливове видання *The New York Times* вже писало про те, що перемога республіканців може звести нанівець «головне досягнення Б. Обами у зовнішній політиці – партнерство з Росією і захотити антиамериканських “яструбів” у Москві». Цей прогноз цілком логічний, якщо брати до уваги, що американо-російське потепління наразі очікує формального закріплення у низці документів, що їх повинен схвалити Конгрес США. Ідеться про договір щодо контролю над озброєннями для скорочення ядерних арсеналів і відновлення інспекцій, ядерну угоду, що передбачає розширення співпраці та відмову від торговельних обмежень епохи холодної війни (поправка Джексона – Веніка), що дасть змогу Росії мати з Америкою режим торгових відносин на постійній основі. Якщо ці документи, «підвішені» колишнім складом Конгресу, не буде ратифіковано в так звану «сесію кульгової качки» (проміжок між виборами й початком роботи нового складу Конгресу), то їх розгляд може бути відкладено надовго як непріоритетний.

Оглядач *The New York Times* П. Бейкер відзначає, що переконати Конгрес схвалити що-небудь з наведеного переліку документів було нелегко і тоді, коли демократи контролювали обидві палати, «але, якщо республіканці взяли під

контроль палату представників і змінили свої позиції в сенаті, усі ці ініціативи виявилися на грані зрыву». «Якщо Обама не зможе виконати обіцянок, американські чиновники та фахівці із зовнішньої політики побоюються, що це підірве політику “перезавантаження” і змінить позиції прем'єр-міністра Путіна та інших прихильників жорстокого курсу, які скептично ставляться до зближення», – пише П. Бейкер.

Під загрозою опинилася навіть ратифікація згаданої вище угоди Вашингтону та Москви про скорочення наступальних озброєнь. Новий договір про СНО, необхідність укладання якого виникла після закінчення терміну дії колишнього в грудні 2009 р., було підписано президентами Росії і США у квітні 2010 р. у Празі. Він, зокрема, передбачає скорочення обома сторонами кількості ядерних боєзарядів до 1500–1675 одиниць, а їх носіїв – до 500–1100 одиниць, тобто практично вдвічі порівняно з нинішніми обсягами. Договір повинен бути ратифікований парламентами обох країн. Американський сенатський комітет з міжнародних відносин схвалив договір про СНО ще 16 вересня, тепер документ має розглянути і прийняти вся палата. Російські депутати заявляли, що ратифікують угоду, як тільки це зроблять американські колеги.

Водночас американські експерти звертають увагу на те, що вже наступного дня після підбиття підсумків виборів у США Міжнародний комітет Держдуми РФ відкликав текст договору по СНО, переданий для затвердження в Раду федерації. «Цей жест показав, що Москва не вірить у здатність Б. Обами домовитися з Конгресом, – вважає М. Калб. – Наступним кроком може стати припинення співпраці в усіх сферах – від Афганістану до боротьби з тероризмом і політики нерозповсюдження ядерної зброї». Найбільше занепокоєння в американських аналітиках, що стоять на поміркованих позиціях, викликає можлива відмова Москви від підтримки політики США щодо Ірану: раніше Росія проголосувала за резолюцію Ради Безпеки ООН, ініційовану американською стороною, і ввела заборону на продаж Тегерану військової техніки й озброєнь.

Таким чином, найбільш резонансним наслідком перемоги республіканців та, відповідно, можливої корекції зовнішньополітичного курсу США обіцяють стати зміни у процесі «перезавантаження» відносин із Кремлем, адже республіканці традиційно дотримуються «політики сили у відносинах із Москвою». Оскільки опозиційно налаштовані до президента Б. Обами політики наголошують, що його дії поки не дали результатів, а призвели лише до посилення Росії в Європі, слід очікувати, що через більшість республіканців у Конгресі будуть робитися зусилля для того, щоб відновити відносини справжнього партнерства з Європейським Союзом, насамперед із Францією та Німеччиною.

Може також зазнати змін і політика США щодо сусідів Росії, України зокрема. Досить поширені прогнози, що тісніші відносини США тепер стануть вибудовувати якраз з такими країнами Східної Європи, як Польща й Україна. Це означає, що Києву тепер буде набагато простіше вирішувати питання з вашингтонськими політиками. Експерт із зовнішньої політики США Р. Хегстром

прогнозує, що палата представників проведе слухання щодо зовнішньої політики, під час яких, не виключено, буде «порушене питання про відносини з Україною й іншими державами та змінено пріоритети».

Республіканська більшість у палаті представників завжди прагнула підтримувати колишні країни соціалістичного блоку. Хоча тяжіння останнім часом України до Росії може і не надихнути Вашингтон на допомогу, не виключають американські політологи. Завідувач відділу трансатлантичних досліджень Інституту світової економіки та міжнародних відносин НАН України Є. Камінський водночас застерігає: Україні слід очікувати, що в США почнуть помічати порушення прав і свобод людини, відсутність реальних демократичних зрушень.

Поряд з цим експерти відзначають, що, незважаючи на усі розбіжності демократів і республіканців, і в тих, і в інших є сильне українське лобі. За словами проф. Д. Любліна (American University), «Сполучені Штати самі зацікавлені в стабільності й економічному зростанні України. За минулі роки і у вас, і у нас змінювалися керівники, але ми так само продовжували співпрацювати».

Тож загалом більшість вітчизняних політологів переконана, що від змін на Капітолійському пагорбі Київ тільки виграє.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 21 листопада зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Я. Ключковським.

Зустріч відбулася з нагоди завершення дипломатичної місії Я. Ключковського в Україні.

На початку зустрічі В. Литвин подякував послу за роботу зі зміщенням українсько-польських взаємин на всіх рівнях, зазначивши, що Україна і Польща мають спільну позицію у ключових питаннях.

У свою чергу Я. Ключковський високо оцінив внесок Голови Верховної Ради України у розвиток парламентської складової міждержавних відносин, зокрема у рамках міжпарламентських асамблей Україна – Польща та Україна – Литва – Польща, зазначивши, що саме парламентарії сприяють активізації економічної та регіональної співпраці.

Посол наголосив, що для представників польського політикуму та керівництва Польщі відносини з Україною завжди будуть пріоритетними.

В. Литвин також подякував за позицію польських парламентаріїв – членів Європейського парламенту щодо підтримки європейських прагнень нашої держави. На його думку, необхідно докладати усіх зусиль, аби Україна утверджувалася в європейській спільноті.

Під час зустрічі було обговорено питання щодо підготовки офіційного візиту в Україну маршалка сенату Республіки Польща Б. Борусевича, який відбудеться 30 листопада – 1 грудня 2010 р. (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

Голова Верховної Ради України В. Литвин 23–24 листопада відвідає з офіційним візитом Угорську Республіку.

Програмою візиту передбачена зустріч Голови Верховної Ради України з головою Державних Зборів Угорської Республіки Л. Ковером, під час якої планується підписати угоду про співробітництво між Верховною Радою України та Державними Зборами Угорської Республіки.

В. Литвин також зустрінеться з президентом Угорської Республіки П. Шміттом, з віце-прем'єр-міністром Угорської Республіки Ж. Шем'єнем та з представниками української громади Угорщини (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

21 липопада заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко взяв участь у заходах, що відбувалися в козацькому селищі «Мамаєва Слобода», де було вирішено висадити дубову алею з визначних козацьких місць України. М. Томенко зробив і свій внесок у висаджені дубів в «Родовому козацькому гаю», висадивши саджанець дуба з Чорнобайського району Черкаської області – села, де народився український богатир І. Піддубний.

М. Томенко наголосив, що нині – як ніколи – українцям потрібно зберегти риси мужності, лицарства, відданості українській справі. «Бо складається враження, що вже в ХХІ столітті знову проявляється типова українська “хвороба спини”», – сказав він, пояснивши, що «дуже багато відомих людей так почали прогинати спину перед новою владою, що забули, що вони українці та забули нашу українську історію і українську культуру».

Віце-спікер привітав усіх учасників заходу та назвав такого роду заходи надзвичайно важливими (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про Національний банк України» (щодо організації готівково-грошового обігу).

Законопроектом (реєстр. № 7127) пропонується внести зміни до чинного закону щодо здійснення Національним банком України нагляду за платіжними системами відповідно до законодавства та ведення реєстру платіжних систем, їх

учасників.

На засіданні зазначалося, що нагляд за платіжними системами є однією з функцій центральних банків багатьох країн світу. Здійснення центральними банками нагляду за платіжними системами передбачено Протоколом про Статут європейської системи центральних банків та Європейського центрального банку від 01.01.1992 р., Договором про заснування європейської спільноти від 21.02.1957 р. та Директивою 2007/64/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 листопада 2007 р. про платіжні послуги на внутрішньому ринку.

Народні депутати вважають, що запровадження цих норм сприятиме зниженню ризиків для користувачів платіжними системами – держателів платіжних карток та позитивно позначиться на функціонуванні платіжних систем в Україні, а також на захисті інтересів споживачів та рівні їх обслуговування.

Передбачається також віднесення до повноважень Національного банку здійснення організації готівково-грошового обігу, встановлення обмежень щодо використання систем захисту, платіжних ознак та відтворення елементів дизайну банкнот та монет, а також правил випуску в обіг, обробки, вилучення з обігу та знищення готівки.

Проектом пропонується віднести до компетенції Національного банку виготовлення орденів, медалей, нагрудних знаків до почесних звань України, нагрудних знаків лауреатів державних премій України і президентських відзнак, а також документів, що посвідчують нагородження ними.

Законопроектом передбачається, що кількісний та персональний склад заступників голови Національного банку України визначається ним за погодженням з радою Національного банку України (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про відшкодування за рахунок держави матеріальної шкоди фізичним особам, які потерпіли від злочину.

Голова комітету В. Швець, представляючи законопроект (реєстр. № 7303), зазначив, що пропонується визначити підстави та умови, а також встановити порядок і розмір відшкодування за рахунок держави шкоди фізичним особам, які потерпіли від злочинних посягань на їхнє життя, здоров'я або майно. Проектом також передбачається визначити органи, які повинні вирішувати це питання та джерела фінансування зазначеного відшкодування.

Для гарантованого і точного виконання судових рішень про відшкодування громадянам, потерпілим від злочину, шкоди за рахунок держави проектом передбачено утворення спеціального фонду потерпілого в Україні, за рахунок частини доходів державного бюджету від сплати державного мита та інших надходжень до бюджету, пов'язаних з діяльністю правоохоронних органів, а

також інших доходів держбюджету.

Члени комітету, проаналізувавши законопроект, вважають, що він може бути прийнятий у першому читанні з подальшим врахуванням зауважень та пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи. На їхню думку, прийняття законопроекту дасть можливість захистити законні інтереси тисяч громадян України, що потерпіли від злочинних посягань на їхні конституційні права, стане реальним кроком у напрямі утвердження соціальної та правової держави, якою нашу державу визначено в Конституції України.

Водночас комітет вважає за доцільне зазначити, що фонд потерпілого в Україні може формуватись і за рахунок коштів, отриманих від реалізації конфіскованого майна, а для цього при підготовці законопроекту до розгляду в другому читанні необхідно внести зміни до ст. 16 законопроекту (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Екваторіальна Гвінея про взаємну охорону секретної інформації.

Угода, зокрема, встановлює еквіваленти грифів секретності, які використовуються в Україні та в Республіці Екваторіальна Гвінея, передбачає порядок взаємного обміну і поводження з секретною інформацією, візитів представників двох держав, визначає компетентні органи сторін, відповідальні за реалізацію положень Угоди, процедурні питання тощо.

Зокрема, відповідно до Угоди, сторони зобов'язуються охороняти одержану і створену спільно секретну інформацію згідно з їх національним законодавством, стандартами інформаційної безпеки та цією Угодою. Секретна інформація, обмін якою здійснюють сторони, використовується тільки для цілей, обумовлених під час її передачі. До секретної інформації, відповідно до документа, можуть мати доступ тільки ті особи, чиї офіційні обов'язки цього потребують, і які мають дозвіл відповідного рівня.

Згідно з Угодою, секретна інформація, одержана від іншої сторони, не передається третій стороні без попередньої письмової згоди сторони-джерела.

Окрім того, сторони повинні зобов'язати уповноважених суб'єктів своїх держав, що здійснюють співробітництво, пов'язане з обміном секретною інформацією, визначати у контрактах стосовно такого співробітництва заходи щодо взаємної охорони секретної інформації.

Суб'єктами виконання Угоди є органи державної влади, підприємства, установи та організації, які відповідно до законодавства України провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею, та отримали дозвіл на передачу секретної інформації іноземному партнеру.

Визначений в Угоді порядок інформаційного обміну надає компетентним органам України та Республіки Екваторіальна Гвінея можливість забезпечувати

належний державний контроль за дотриманням суб'ектами співробітництва вимог національного законодавства сторін у процесі обміну секретною інформацією.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0184 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому законопроект про внесення змін до ст. 134 Земельного кодексу України (щодо надання в оренду земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва).

Проектом закону (реєстр. № 6609) пропонується включити до ч. 2 ст. 134 Земельного кодексу України положення щодо надання в оренду земельних ділянок для ведення товарного сільськогосподарського виробництва державної та комунальної власності без проведення земельних торгів.

Аргументуючи необхідність прийняття законопроекту, члени комітету, зокрема, зазначили, що сьогодні значна кількість земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної або комунальної власності або не використовується взагалі у зв'язку з відсутністю механізму проведення земельних торгів, або використовується без правовстановлюючих документів, внаслідок чого державний та місцеві бюджети не отримують кошти від їх продажу або оренди. Крім цього, на думку членів комітету, у депресивних регіонах України проведення земельних торгів для продажу права оренди на землі сільськогосподарського призначення не має сенсу, оскільки в більшості випадків відсутній навіть один претендент на купівлі такого права.

Комітет вважає, що запропоновані законопроектом зміни є слушними у зв'язку з тим, що існуюча процедура набуття права оренди на земельні ділянки державної та комунальної власності є невиправдано ускладненою та недосконалою і сприяє корупції та хабарництву (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 22.11).

В Верховной Раде Украины зарегистрирован проект постановления «О всенародном обсуждении проекта Трудового кодекса Украины» (№ 1108-П от 22 ноября 2010 г.), инициированный народным депутатом от фракции «БЮТ – Батьківщина» А. Фельдманом.

Спікер парламента В. Литвин раніше заявив, що Верховна Рада не буде розглядати Трудовий кодекс (№ 1108 від 4 грудня 2007 р.) до нового року.

Оппозиция, предприниматели и профсоюзы готовят акции протеста против принятия Трудового кодекса. Об этом заявила председатель Комитета защиты предпринимателей при оппозиционном правительстве О. Продан (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 22.11).

Центральная избирательная комиссия отказалась объявить дату начала избирательной кампании по проведению очередных выборов Верховной Рады.

За принятие соответствующего проекта постановления, внесенного заместителем председателя комиссии А. Магерой, проголосовали четыре члена ЦИК, остальные семь членов комиссии воздержались. А. Магера предлагал объявить 27 ноября днем начала избирательной кампании (**МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.11.**).

Акции протеста предпринимателей являются нормальным явлением для страны, в которой существует гражданское общество и соблюдаются права человека. Об этом заявил председатель парламентского Комитета по налоговой и таможенной политике В. Хомутынник.

Он также высказал мнение, что митингующим предпринимателям стоит взвесить реальные последствия введения Налогового кодекса. По словам представителя ПР, в документе нет положений, которые были бы абсолютно неприемлемы для бизнеса. «Думаю, каждому предпринимателю нужно примерить конкретные положения Налогового кодекса на свой бизнес и посмотреть, насколько критичны или некритичны вносимые изменения. Тогда все станет понятно», – отметил председатель парламентского комитета.

По его мнению, принятие Налогового кодекса систематизирует законодательство в сфере налогообложения, сделает его стабильным и прогнозируемым, что позволит привлечь дополнительные иностранные инвестиции и оживить экономику (**МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.11.**).

Отказ Центральной избирательной комиссии объявить начало выборов в Верховную Раду Украины будет обжалован. Об этом заявил народный депутат Украины от фракции БЮТ С. Соболев.

«Мы будем использовать все судебные и несудебные способы заставить Центризбирком объявить выборы, как это предусмотрено Конституцией. Наша юридическая служба этим уже занимается», – сказал С. Соболев.

В свою очередь народный депутат от НУ – НС Ю. Ключковский назвал неконституционным решение ЦИК об отказе начать избирательную кампанию.

«Своей бездеятельностью ЦИК нарушает действующие нормы закона и Конституции, что может быть предметом обжалования в суде», – отметил он (**Утро-Украина (www.utro.ua). – 2010. – 23.11.**).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Глава держави готовий підписати закон про доступ до публічної інформації після того, як він буде розглянутий у парламенті. Про це В. Янукович заявив 22 листопада, відповідаючи на запитання під час пресконференції у Брюсселі.

Водночас глава держави наголосив, що не може впливати на порядок денний, за яким працюють і розглядають законопроекти народні депутати. «Суперечності, які є увесь час в парламенті – це постійний процес, і впливати на порядок денний у мене не завжди виходить», – зауважив Президент.

В. Янукович також наголосив, що сьогодні на порядку денному Верховної Ради стоїть таке важливе питання, як прийняття Держбюджету на наступний рік, підкресливши: «Одне з головних питань – щоб ми мали можливість модернізувати країну, і бюджет мотивував підняття рівня економіки» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 22.11.*)

Президент України В. Янукович вніс на розгляд Верховної Ради проект закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного співтовариства».

Основна мета законопроекту – набрання чинності Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного співтовариства, підписаного 24 вересня 2010 р. в м. Скоп’є (Македонія).

Прийняття та набрання чинності Закону України забезпечить виконання Україною приєднувальних процедур у рамках Договору про заснування Енергетичного співтовариства та графіку імплементації *acquis communautaire*.

Впровадження норм європейського енергетичного законодавства сприятиме розширенню доступу українських експортерів до енергетичних ринків країн Європи, надасть можливість прямого виходу на кінцевих споживачів, дасть змогу уникнути посередницьких послуг, створить ринкові умови в енергетичному секторі економіки, які сприятимуть залученню інвестицій для розширення можливостей та удосконалення існуючої енергетичної інфраструктури, сприятиме подальшому розвиткові та інтеграції українських енергетичних мереж до європейської системи.

Участь України у внутрішньому енергетичному ринку ЄС значно підвищить інвестиційну привабливість вітчизняних енергетичних компаній.

Запровадження стандартів ЄС позитивно вплине на інституційну структуру енергетичного сектору та його оптимізацію, засновану на ринкових засадах, сприятиме збільшенню капіталізації компаній, а також їх здатності залучати більші об’єми інвестицій.

Споживачі отримають доступ до всіх ресурсів європейського енергетичного

ринку за конкурентними цінами та гарантовано будуть забезпечені енергоресурсами на максимально прийнятних умовах.

Законопроект під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України представлятиме міністр палива та енергетики Ю. Бойко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 19.11.*).

Сегодня, 23 ноября, начался официальный визит Премьер-министра Украины Н. Азарова в Великую Социалистическую Народную Ливийскую Арабскую Джамахирию.

Как сообщает пресс-служба Кабмина, программой визита предусмотрена встреча Н. Азарова с лидером Великой сентябрьской революции Муаммаром Аль-Каддафи. Кроме того, запланированы встречи главы украинского правительства с секретарем Главного народного комитета внешних связей и международного сотрудничества Ливии М. Кусо и секретарем Всеноародного конгресса Ливии М. Аз-Зави.

Сегодня вечером ожидается встреча Н. Азарова с Секретарем Высшего народного комитета Ливии А. Аль-Махмуди в расширенном составе.

Также программой предусматривается участие Премьер-министра Украины в церемонии подписания ряда двусторонних украинско-ливийских документов. В частности, будет подписан протокол V заседания двусторонней Украинско-ливийской комиссии по сотрудничеству (*КИД (zadonbass.org). – 2010. – 23.11.*).

Прем'єр-міністр України М. Азаров та Принц Бельгії Філіп взяли участь у відкритті Українсько-бельгійського бізнес-форуму.

Виступаючи під час офіційного відкриття форуму, М. Азаров привітав його учасників від імені уряду України.

За словами Прем'єр-міністра, у поточному році Україна досягла економічної та фінансової стабільності. Так, було суттєво скорочено дефіцит державного бюджету, а отримані кредитні ресурси спрямовані на розвиток інфраструктурних проектів. «За дев'ять місяців поточного року темпи росту промислового виробництва становили близько 11 %, темпи росту ВВП – майже 5 %. Це досить хороші показники», – зазначив глава уряду. Він додав, що за цей час Україні вдалося значно збільшити свої валютні резерви, а стабільність національної грошової одиниці не викликає сумнівів: «Це серйозні результати, які ми маємо намір закріпити в майбутньому».

Крім того, як поінформував М. Азаров, державний бюджет на наступний рік буде прийнятий з дефіцитом 3,5 % і передбачатиме ріст капітальних вкладень у розвиток інфраструктури країни. Глава уряду звернув увагу учасників форуму, що Україна успішно співпрацює з Міжнародним валютним фондом.

У свою чергу Принц Бельгії Філіп відзначив, що співробітництво з Україною має значний потенціал: «Ми маємо величезний потенціал для подальшого співробітництва. Бельгія дуже зацікавлена в потенціалі України щодо промислового розвитку, в промислових традиціях, великих аграрних потенціалах та ентузіазмі українського підприємництва», – заявив він та додав, що Бельгія зацікавлена інвестувати у будівельну, транспортну галузі, а також у розвитку співробітництва у сфері енергозбереження та в підготовці об'єктів до проведення в Україні Євро-2012 (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2010. – 22.11.*).

Прем'єр-міністр України М. Азаров сподівається, що угоду про зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом буде підписано у 2011 р. Про це глава уряду заявив під час зустрічі з Принцом Бельгії Філіпом.

«Ми повні рішучості вже наступного року домовитися про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом», – відзначив він. Крім того, за словами Прем'єр-міністра, сьогодні йде активна підготовка щодо підписання угод про асоціацію та впровадження безвізового режиму між Україною та ЄС.

Разом з цим М. Азаров відзначив важливість двосторонньої зустрічі для зміцнення економічних та політичних зв'язків між Україною та Бельгією. Зокрема, він виступив за тіснішу співпрацю між бізнесменами та висловив переконання, що Українсько-бельгійський бізнес-форум, який розпочав свою роботу сьогодні, пройде результативно та внесе свій вклад у розвиток економічного співробітництва. Прем'єр-міністр наголосив, що уряд надає великого значення модернізації економіки, зокрема, модернізації великих підприємств та впровадженню нових технологій. За його словами, уряд у рамках реалізації інвестиційних проектів розвиває інфраструктуру. При цьому він закликав до співпраці бельгійських бізнесменів (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2010. – 22.11.*).

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що прийнятий Верховною Радою України Податковий кодекс є найліберальнішим податковим документом в Європі. Про це глава уряду заявив, виступаючи під час Українсько-бельгійського бізнес-форуму в Києві.

«Можна сміливо стверджувати, що це найліберальніший Податковий кодекс у Європі», – підкреслив М. Азаров.

Він нагадав, що Податковий кодекс передбачає значне скорочення малоефективних податків: «Ми майже в два рази скоротили кількість чинних податків в Україні. Ми знизили ставки оподаткування з основних видів податків. Упродовж чотирьох років ставка податку на прибуток поетапно знизиться з 25 % до 16 %. Ми знижуємо ставку ПДВ – на 1 % на рік. Ми скасували багато адміністративних процедур, спростили їх, законодавчо забезпечили рівність

платників податків перед законом, вирішення практично всіх питань віднесено до компетенції суду».

Водночас Прем'єр-міністр підкреслив, що зі всіх спірних питань будуть знайдені компромісні рішення: «Ми готові до конструктивного діалогу, і я думаю, що ми абсолютно всі питання усунемо в найближчому майбутньому» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.11).

Україна зробить все для того, щоб забезпечити надійний та безперебійний транзит газу до країн Європейського Союзу. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив 22 листопада, відкриваючи Українсько-бельгійський бізнес-форум у Києві.

«Ми налаштовані на співробітництво з Європейським Союзом у галузі енергетики. Україна – надійний транзитер енергоносіїв в Європу, і ми своїх європейських партнерів про це поінформували», – заявив глава уряду.

За його словами, певні розбіжності між Україною та Росією щодо ціни на газ та умов контракту жодним чином не вплинуть на надійність транзиту газу до Європи українською територією: «Навпаки, ми зробимо все для того, щоб ці поставки були абсолютно надійними і стабільними. Для цього ми забезпечили значний запас газу у своїх підземних газових сховищах, і застрахували себе і своїх партнерів від будь-яких несподіванок. Тому Європа може бути впевнена, що таке, як у січні 2009 р., більше ніколи не повториться» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.11).

C. Тигипко выступает за скорейшее принятие Налогового кодекса. Украина остается единственной страной бывшего СССР, где не кодифицировано налоговое законодательство. Об этом вице-премьер-министр и лидер партии «Сильная Украина» заявил в эфире телеканала «Интер». «Более 19 лет независимости у нас нет Налогового кодекса, а для инвесторов это просто беда», – сказал политик. С. Тигипко убежден, что с введением Налогового кодекса налоговая нагрузка будет распределяться справедливо. «В свое время мы дали чрезвычайно либеральный режим для предпринимателей, и теперь переходить к более контролируемой системе будет, безусловно, трудно. Но в этом случае нам нужно объективно смотреть на проблемы», – отметил политик. Он также добавил, что Налоговый кодекс закрывает возможности для уклонения от уплаты налогов.

Кроме того, по словам С. Тигипко, Украина получит упрощение налогового законодательства и одни из самых низких в Европе ставок. «Нам требуется упрощение налогового законодательства. И мы его получим. Нам нужно снижение налоговых ставок, и в конце концов мы будем иметь одну из самых низких ставок налога на прибыль в Европе», – подчеркнул С. Тигипко. Он также сообщил, что запланировано снижение налога на добавленную стоимость и налоговые каникулы

для ряда предприятий. «Предусмотрена нулевая ставка налога на прибыль для предприятий малого бизнеса с ежегодным объемом доходов до 3 млн грн на пять лет. Мы будем стимулировать четыре отрасли – самолетостроение, судостроение, гостиничный бизнес, предприятия легкой промышленности», – подчеркнул политик (*Версии.com* (www.versii.com). – 2010. – 22.11).

Приватні заклади для дітей-сиріт роблять дуже важливу справу для соціальної реабілітації та особистісного розвитку підростаючого покоління і повинні розраховувати на всебічну державну підтримку. Про це віце-прем'єр-міністр України С. Тігіпко зазначив під час наради з питань функціонування недержавних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, участь у якій брали представники міністерств і відомств, Генпрокуратури, благодійних фондів та дитячих навчально-виховних закладів.

На думку С. Тігіпка, держава повинна стимулювати розвиток системи приватних закладів для дітей-сиріт, водночас здійснюючи над їх функціонуванням жорсткий контроль. «Діти – це святе для кожного, тому над умовами їх проживання, харчування та навчання, станом здоров'я у таких закладах має бути встановлено суворий контроль. Долями дітей не можна ризикувати», – зазначив урядовець.

Віце-прем'єр-міністр переконаний, що державна стратегія розвитку закладів для дітей-сиріт має розроблятися за участі благодійних фондів та організаторів навчально-виховних закладів. «Побажання людей, які займаються цією нелегкою і вкрай важливою для держави справою, обов'язково мають враховуватись під час формулювання державної політики у цій галузі», – підкреслив С. Тігіпко (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.11).

Міністр у справах сім'ї, молоді та спорту України Р. Сафіуллін провів зустріч з Принцом Бельгії Філіпом та представниками ділових кіл України та Бельгії. Під час зустрічі сторони обговорили питання підготовки та проведення в Україні чемпіонату Європи з футболу 2012 р.

Р. Сафіуллін зазначив, що для України, з одного боку, цей чемпіонат – велика відповідальність, а з іншого – гарна нагода показати світу можливості країни та її гостинність. «Організація справжнього футбольного свята – справа честі для нашої країни», – зазначив міністр.

Урядовець зауважив, що в питанні підготовки до чемпіонату Україна потребує європейського та світового досвіду щодо проведення подібного роду змагань, адже це перша масштабна подія, яка буде проведена в нашій державі: «У цьому сенсі для нас буде неоціненим досвід вашої країни».

Міністр також висловив переконання, що сьогоднішня зустріч сприятиме якісній підготовці та проведенню в Україні Євро-2012: «Я впевнений у тому, що

ми можемо реалізувати наші амбіційні і в той же час такі необхідні проекти. Використавши ваш досвід, думаю, Євро-2012 ми проведемо на високому рівні».

За підсумками зустрічі компанія ТОВ «Шредер» та Львівська дирекція з будівництва об'єктів до Євро-2012 підписали Протокол намірів, яким передбачено, що компанія «Шредер» постачатиме освітлювальне обладнання для різноманітних об'єктів інфраструктури міста Львова в рамках підготовки до чемпіонату Європи з футболу 2012 р. (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.11).

Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту передбачило на Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на 2011 р. 70 млн грн, а минулого року було виділено 17 млн грн.

Про це на прес-конференції сказав міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Р. Сафіуллін.

«Незважаючи на кризові явища, у бюджеті на 2010 р. передбачено на Національний план дій (загальнодержавну програму на період до 2016 р.) 17 млн грн. Але це не означає, що ми вважаємо цю суму достатньою, і я хочу сказати, що в бюджеті на 2011 р., який ще не прийнято, ми заклали 70 млн грн, і плануємо з року в рік цю цифру нарощувати», – наголосив міністр.

Р. Сафіуллін упевнений, що Кабмін профінансує заплановані 70 млн грн на 2011 р. (*ZIK* (www.zik.com.ua). – 2010. – 22.11).

ПОЛІТИКА

Окружной административный суд Киева своим постановлением от 22 ноября ограничил проведение акций предпринимателей с 22 до 26 ноября в центральной части столицы. Об этом говорится в распространенном сегодня сообщении Киевской горгосадмнистрации.

В нем отмечается, что в КГГА поступил ряд заявок от различных организаций по проведению с 22 ноября 2010 г. массовых акций в центре столицы. В связи с этим городские власти обратились в Окружной административный суд Киева с иском об ограничении массовых акций в этот период.

В иске отмечается, что с 21 до 24 ноября запланированы визиты иностранных делегаций в Киев. При этом в КГГА поступило соответствующее обращение из столичного главка МВД, а также управления государственной охраны.

Как подчеркивается в сообщении, несмотря на решение суда сегодня в 8.00 на майдане Незалежности началась акция-протест против принятия нового Налогового кодекса Украины, в которой приняло участие около 5 тыс. человек. В

ходе акции ее участники самовольно вышли на проезжую часть улиц Институтская и Крещатик, что повлекло осложнения, а местами и полное перекрытие движения транспорта (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.11).

В случае отказа В. Януковича ветировать Налоговый кодекс предприниматели смогут собрать 3 млн подписей, необходимых для проведения референдума о досрочных выборах Верховной Рады и Президента Украины. Об этом заявила лидер партии «Батьківщина» Ю. Тимошенко 22 ноября, выступая перед предпринимателями на майдане Незалежности.

«Чтобы провести референдум по народной инициативе, требуется 3 млн подписей собрать. Я думаю, что если совместно, четко, открыто, правильно начать этот процесс, то минимум полстраны на этих документах подписи поставит», – сказала она.

Лидер партии «Батьківщина» также отметила, что структурные партийные организации в регионах будут оказывать помощь в организации сбора подписей за проведение референдума по вопросам досрочного прекращения полномочий главы государства и парламента.

«Вся наша команда подключится, когда вы начнете собирать подписи за проведение референдума – по всем городам, по всем районам, по всем областям», – заверила она.

«Если десятки миллионов людей поставят свои подписи за досрочные выборы Президента и парламента, кто сможет удержаться на своих постах? Никто! Это невозможно! Поэтому только одно может сегодня защитить и спасти Украину – ваши совместные смелые, мужественные и очень верно организованные действия. Нет сегодня других людей, кроме вас, кто может провести эту работу», – заявила Ю. Тимошенко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.11).

А. Яценюк хоче особисто зустрітися з Президентом В. Януковичем, щоб донести свою позицію щодо неможливості підписання закону про Податковий кодекс. Про це лідер «Фронту змін» заявив у прямому ефірі радіо «Свобода».

«Той багатотисячний мітинг на Майдані, який відбувається зараз, – це акція виживання мільйонів людей, які не хотять нічого просити в державі, а хотять самостійно заробляти для себе і своїх сімей», – сказав А. Яценюк.

«Чому малий бізнес має платити непомірні податки, у той час як для великого бізнесу залишили можливість виводити гроші в офшори, не платячи державі нічого?» – поцікавився він.

А. Яценюк зазначив, що як народний депутат пропонував зняти цей Податковий кодекс із розгляду Верховної Ради, але його пропозиція «навіть не

була поставлена на голосування».

«Тому я закликав Президента накласти вето на цей Податковий кодекс. І сьогодні публічно звертаюся до В. Януковича з проханням про зустріч», – заявив він.

«Я хочу особисто донести до Президента свою позицію, чому на цей дискримінаційний кодекс має бути накладено вето», – наголосив депутат НУ – НС.

А. Яценюк зазначив: «Якщо моя зустріч та акції протесту тисяч людей переконають Президента, що такий Податковий кодекс не повинен набрати чинності – це буде перший реальний діалог влади з опозицією».

«Якщо Податковий кодекс буде підписаний, це означатиме, що діалогу не буде», – заявив він.

«І цілком імовірно, що ситуація в Україні розвиватиметься не еволюційним, а революційним шляхом», – додав лідер «Фронту змін» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.11).

Партія «Наша Україна» закликає Президента В. Януковича та очолювану ним владу невідкладно відреагувати на вимоги українських громадян. Про це йдеться в заявлі партії, розміщеній на офіційному сайті.

«Влада не може не помічати гніву і волі людей. Владі не варто випробовувати терпіння наших співвітчизників», – зазначають у «Нашій Україні».

Партійці вимагають від влади негайно задовольнити заклик ветувати Податковий кодекс і припинити порушення прав громадян на вільні зібрання й пересування країною.

«Цьогочасна реакція влади, яка не відповідає на заклики людей, а натомість захищає себе кордонами спецназівців і міліціонерів, є неадекватною», – вважають у «Нашій Україні».

«Ми категорично засуджуємо будь-які вияви агресії влади до громадян, а також провокацій, які чиняться проти мирних пікетувальників», – зазначається в заявлі.

Партія вимагає відправити у відставку міністра внутрішніх справ А. Могильова.

У «Нашій Україні» обіцяють домагатися відновлення справедливості і покарання тих працівників органів МВС, які незаконно зловживали владою під час проведення протестних акцій підприємців (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.11).

Лідер Народного руху України, голова Комітету ВР з питань європейської інтеграції Б. Тарасюк передав очільнику Європарламенту Є. Бузеку звернення українських підприємців «до всіх волелюбних народів, до урядів та парламентів

вільних країн світу, до учасників саміту Україна – ЄС».

У своєму листі Б. Тарасюк наголосив, що новий Податковий кодекс підриває економічну свободу та серйозно шкодить малому й середньому бізнесу. Лідер Руху звернувся до Є. Бузека з проханням підтримати дії українських громадян, спрямованих на захист їхніх прав, зокрема, на вільне й прозоре підприємницьке середовище (*Офіційний сайт Народного Руху України* (www.nru.org.ua). – 2010. – 22.11).

Лідер партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко заявляє, що Партія регіонів, яка восени підписала меморандум із групою Європарламенту «Прогресивний альянс соціалістів та демократів», фактично уклала угоду зі зрадниками європейських принципів.

«Партія регіонів... знайшла незвичайного союзника в особі групи соціалістів у Європейському парламенті. Цей союзник двічі відкладав прийняття Резолюції, де висловлюється критика щодо регресу демократії в Україні», – заявила Ю. Тимошенко в інтерв'ю виданню Financial Times, повідомляє її персональний сайт.

Водночас лідер партії «Батьківщина» звинуватила Партию європейських соціалістів у зраді європейських принципів під час блокування прийняття в Європейському парламенті Резолюції по Україні, де висловлювалася критика стосовно місцевих виборів, які відбулися минулого місяця (*Сайт БЮТ* (www.beut.com.ua). – 2010. – 22.11).

Українські громадські діячі звернулися до Євросоюзу з проханням підтримати демократію в країні.

У відкритому листі представники українського громадянського суспільства просять європейські установи звернути увагу міжнародної спільноти на процеси згортання демократії в Україні.

Основна ідея звернення – донести до європейської спільноти та української влади, що демократичні цінності складають основу основ для інтеграції України до ЄС і не можуть бути предметом компромісу, навіть якщо йдеться про просування України в економічному плані.

«Прикро, що нинішні очільники України, прикриваючись гаслами «стабільності», перетворюються на гнобителів суспільства», – ідеться в заявлі.

«Найважливішими досягненнями останніх років – вільними виборами, свободою самовиявлення та свободою мирних зібрань – нехтують», – зазначають активісти.

Громадські діячі просять «європейські установи докладати вдвічі більше зусиль для зміцнення громадянського суспільства та залучати громадянське суспільство до активного діалогу з Україною».

«Разом ми можемо зробити великий внесок у виконання завдання, що нині постало перед Україною: не так змінити наших лідерів, як змінити їхній спосіб мислення», – ідеться в заявлі.

Під зверненням підписалися шість поважних мережевих організацій, які об'єднують десятки організацій по всій Україні: «Опера», Громадянська асамблея України, Комітет виборців України, Гельсінська спілка, ініціатива Новий Громадянин та Демократичний Альянс (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.11).

Партия «За Украину!» призывает Президента Украины В. Януковича наложить вето на принятый парламентом Налоговый кодекс. Об этом заявил глава партии В. Кириленко.

«Принятый парламентским большинством документ направлен на уничтожение малого предпринимательства», – утверждает он.

«Усиление административного давления, предоставление налоговикам драконовских полномочий, разрушение упрощенной системы налогообложения заставит миллионы малых предпринимателей либо идти в тень, либо закрывать свой бизнес», – убежден глава партии «За Украину!».

«Мы призываем Президента Украины прислушаться к сотням тысяч людей, которые сегодня на площадях страны протestуют против принятия Налогового кодекса, и ветировать этот документ», – цитирует В. Кириленко партийный сайт (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 22.11).

Вице-премьер-министр, лидер «Сильной Украины» С. Тигипко в последнее время напоминает политического самоубийцу. Об этом сказал глава Киевского института проблем управления им. Горшенина В. Фесенко, комментируя ситуацию вокруг Налогового кодекса.

«С. Тигипко в последнее время напоминает политического самоубийцу, который своими заявлениями сам себе копает политическую могилу. Это достойный учебников пример того, как не нужно заниматься политикой», – подчеркнул В. Фесенко.

Реагируя на реплику о возможности объединения «Сильной Украины» и Партии регионов, а также о том, что С. Тигипко мог бы стать наследником лидера «регионалов», В. Фесенко отметил, что «если С. Тигипко так думает, то он ничего не понимает в политике, потому что он чужой для Партии регионов». «В таком случае, нужно было с самого начала распускать свою партию и влияться в стан «регионалов», в ближайшее окружение В. Януковича, заслуживать его доверие всеми способами, которые приняты в Партии регионов и донецком регионе. Но в любом случае он будет чужим», – подчеркнул В. Фесенко (*КИД* (zadonbass.org). – 2010. – 23.11).

ЕКОНОМІКА

Стремительний рост государственного долга в последние годы сформировал риски для финансовой безопасности страны, считают аудиторы Счетной палаты.

«За последние годы динамика роста госдолга приобрела угрожающие темпы. В мировом рейтинге стран с наибольшим приростом заимствований Украина заняла 13-е место. В условиях падения ВВП в 2009 г. и незначительного его роста в 2010 г. это приводит к увеличению долговой нагрузки на госфинансы и создает угрозу стабильности экономической ситуации и финансово-экономической безопасности страны», – сообщили в ведомстве.

По данным Счетной палаты, прирост госдолга за 2008 и 2009 гг. составил больше чем по 100 млрд грн. При этом тенденция сохранилась и в текущем году: прирост долга за девять месяцев составил 86 млрд грн.

Расходы на обслуживание и погашение госдолга также стремительно растут и закладывают большие риски относительно их своевременного и полного выполнения. Пиковые нагрузки на госбюджет долговых выплат начались уже в 2009 г., а в 2010–2013 гг. среднегодовые долговые платежи предусматриваются на уровне свыше 50 млрд грн (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua). – 2010. – 22.11.*)

Генеральний директор ВАТ «АК «Київводоканал» Я. Філатов заявляє, що чинні тарифи на холодну воду й водовідведення в Києві покривають реальні витрати виробництва тільки на 67 %. Про це він сказав в інтерв'ю «Делової столиці».

«У міру підвищення собівартості послуг і цін на енергоносії цей і без того критичний показник (67 %) буде знижуватися», – зазначив він.

Я. Філатов додав, що на імпортні коагулянти ринкові ціни за останні три роки зросли у 2,3 раза, на хлор у балонах – у 2,6 раза, на пально-мастильні матеріали – у 2,4 раза.

«При цьому за той же період усереднений тариф на централізоване водопостачання для всіх споживачів Києва збільшився трохи більше ніж в 1,6 раза», – сказав гендиректор «Київводоканалу» (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.11.*)

Після набрання чинності Податковим кодексом 300 тис. підприємців, які працюють на спрощеній системі оподаткування, змушені будуть перейти на загальну систему. Про це заявив голова Державного комітету з питань

регуляторної політики і підприємництва М. Бродський на брифінгу.

«Ми підрахували: із 2 млн малих підприємців самозайнятих залишається 1 млн 700 тис.; 300 тис. змушені перейти на загальну форму оподаткування при податку на прибуток 0 % до 3 млн грн обороту на рік», – сказав він.

Як повідомлялося, 18 листопада Верховна Рада прийняла Податковий кодекс.

Документом фактично скасована спрощена система оподаткування; підвищується планка прибуткового податку; реформується транспортний податок; вводяться жорсткі рамки застосування пільг; скорочується ставка податку на прибуток, однак розширяється база застосування податку; посилюється фіскальний тиск і розширяються повноваження податківців.

Податковий кодекс викликав громадське обурення, масові акції протесту продовжуються по всій Україні.

Підприємці висунули Президенту В. Януковичу ультиматум – ініціюватимуть проведення Всеукраїнського референдуму про недовіру Президенту і Верховній Раді, якщо В. Янукович не заветує Податковий кодекс (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.11).

Ощадбанк станет третьим украинским банком, который за последний месяц выйдет на внутренний рынок корпоративных заимствований.

Крупнейший государственный банк планирует выпустить облигаций на 1 млрд грн. Агентство Fitch уже присвоило планируемым выпускам облигаций Ощадбанка (сериям С и D) долгосрочные рейтинги в национальной валюте «В» и национальные долгосрочные рейтинги «AA-(ukr)».

Согласно сообщению международного рейтингового агентства, выпуски облигаций обеих серий будут проведены в объеме 500 млн грн каждый со сроком погашения через два года и пять лет соответственно. По мнению аналитического отдела «ИНГ Банк Украина», планируемые выпуски облигаций Ощадбанка будут пользоваться большим спросом на рынке с учетом хорошего кредитного качества банка, квазисуверенного статуса выпусков, а также дефицита государственных облигаций как на первичном, так и на вторичном рынках.

Украинские банки после почти полуторалетнего перерыва только начинают возвращаться на рынок корпоративных заимствований в качестве эмитентов. Лакмусовой бумажкой стали размещения банка «Бизнес Стандарт» (подконтролен С. Тигипко) и Платинум Банка. Размещения были настолько успешными, что наблюдательный совет последнего 12 ноября принял решение о выпуске облигаций серии «В» (*Минфин.com.ua* (minfin.com.ua). – 2010. – 22.11).

ЗАТ «Київстар GSM» почало безкоштовно надавати послугу національного роумінгу для абонентів мобільного зв'язку українських активів «Вимпелкуму» – ЗАТ «Українські радіосистеми» (УРС) і ТОВ «Голден

«Телеком». Про це повідомляє агентство Інтерфакс-Україна з посиланням на прес-службу «Київстару».

«На території, де відсутнє радіопокриття GSM-мережі «Beeline-Україна» або її сигнал є слабким, телефони клієнтів «Beeline-Україна» будуть автоматично підключатися до мережі «Київстар». Перебуваючи в національному роумінгу, абоненти зможуть користуватися послугами мобільного зв'язку відповідно до їх тарифних планів у повному обсязі», – відзначено в прес-релізі.

Крім того, з понеділка оператори запустили єдині тарифні плани.

Так, приватним абонентам буде запропоновано тарифний план «25 млн», який передбачає надання 250 нетарифікованих при дзвінках на мережі «Київстару» і «Beeline-Україна» хвилин за 20 грн на місяць, а бізнес-клієнтам – тариф «Будемо разом» з обсягом 350 хвилин за 35 грн на місяць (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.11).

Київська міська рада 21 листопада виплатла 10 млн 312,5 тис. дол. процента доходу за п'ятирічними єврооблігаціями, випущеними у 2007 р. на суму 250 млн дол. під 8,25 % річних. Про це йдеться в повідомленні прес-служби банку «Хрещатик», який виступив коменеджером і платіжним агентом зовнішньої позики Київської міськради.

Згідно з повідомленням, нині в обігу перебувають три випуски єврооблігацій Київської міськради: Київ-2011 (випущені в липні 2004 р. на 200 млн дол. під 8,625 % річних, лід-менеджери – Deutsche Bank і Morgan Stanley); Київ-2015 (випущені в жовтні 2005 р. на 250 млн дол. під 7,98 % річних, лід-менеджери – CityGroup і Credit Suisse); Київ-2012 (випущені в листопаді 2007 р. на 250 млн дол. під 8,25 % річних, лід-менеджери – Citi, Credit Suisse, Deutsche Bank і UBS).

Як повідомлялося, у 2008 р. Київ погасив п'ятирічний випуск на єврооблігацій на 150 млн дол. під 8,75 % річних (лід-менеджерами виступили JP Morgan, UBS Warburg і Dresdner Bank).

Нині Київ опрацьовує з Міністерством фінансів різні варіанти обслуговування і погашення боргу у 2011 р., у тому числі можливість реструктуризації заборгованості за єврооблігаціями.

Раніше з посиланням на учасників ринку також повідомлялося, що Київ вивчає можливість нового випуску єврооблігацій для рефінансування евробондів-2011 (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.11).

Депозити в банківській системі вийшли на докризовий рівень. Про це повідомив під час круглого столу щодо рекапіталізації банківської системи член ради НБУ Р. Шпек.

«На сьогодні завдяки тим рішенням, які були прийняті щодо рекапіталізації банківської системи, ми маємо непоганий стан банківської системи в цілому та

непогану динаміку депозитів. Депозити в банківській системі вийшли на докризовий рівень», – запевнив член ради НБУ.

За його словами, вдала грошово-кредитна макроекономічна політика має бути підкріплена здороюю бюджетною політикою (*IMK* (www.imk.com.ua). – 2010. – 22.11).

Державна податкова адміністрація змінила правила розрахунку бази оподаткування за операціями з цінними паперами та деривативами.

Своїм листом ДПА зобов'язує торговців цінними паперами враховувати у валових витратах лише 20 % збитків, отриманих у 2009 р. і попередніх роках, тоді як досі поквартально переносилися всі збитки.

Таким чином, з 80 % усіх валових витрат необхідно буде сплачувати 25 % податку на прибуток.

Лист вже надіслано в усі регіональні підрозділи податкової.

Своє роз'яснення ДПА надала на підставі власного трактування змін до Закону «Про оподаткування прибутку підприємств», які були прийняті 20 травня (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 23.11).

За дев'ять місяців роботи українські банки мають збитки 10 млрд грн. Про це сказав під час круглого столу щодо рекапіталізації банківської системи президент Асоціації українських банків О. Сугоняко.

«Реальний дохід населення падає. Банки мають збитки за дев'ять місяців 10 млрд грн. Підприємства мають чистий прибуток 13 млрд грн за січень – червень», – наголосив О. Сугоняко (*IMK* (www.imk.com.ua). – 2010. – 22.11).

На кінець 2012 р. Україна вийде на докризовий рівень зростання внутрішнього валового продукту. Про це сказав під час круглого столу щодо рекапіталізації банківської системи член Ради НБУ Р. Шпек.

«У другій половині 2012 р. можемо вийти на докризовий рівень виробництва ВВП. Президент проголосив програму економічних реформ і поставив завдання, що Україна повинна йти значно вищими темпами», – наголосив Р. Шпек.

Він підкреслив, що такі темпи розвитку ВВП, які є нині – 4–5 %, не достатні для України.

Р. Шпек також додав, що для пришвидшення розвитку економіки Україні потрібно визначити роль банківської системи (*IMK* (www.imk.com.ua). – 2010. – 22.11).